

Telen met toekomst is door PPO en DLV Plant bv ontwikkeld in opdracht van LNV

Nieuwsbrief nr. 3 September 2004

Inhoud:

- ☞ [Uitbreiding praktijknetwerk](#)
- ☞ [Akkerbouw & Vollegrondsgroente](#)
 - [Samen aan de slag voor een betere waterkwaliteit](#)
 - [Samenwerking tussen het Parapluplan Phytophthora en Praktijknetwerk](#)
 - [Eerste bijeenkomst klankbord groep 'Meer score naar de praktijk in Noord Brabant'](#)
 - [Telers en industrieagroenteverwerkers geïnformeerd over wortelvliegbestrijding](#)
- ☞ [Boomteelt](#)
 - [Organische stof op peil voor duurzaam bodembeheer](#)
- ☞ [Bloembollen](#)
 - [Waterleiding Maatschappij Drenthe zoekt samenwerking met Telen met toekomst](#)
- ☞ [Fruitteelt](#)
 - [Fruitteeltgroepen bezoeken biologische teler](#)
- ☞ [Glastuinbouw](#)
 - [Telen met Toekomst en Strategie organiseren samen opendagen](#)

Uitbreiding praktijknetwerk

Deze zomer heeft het Ministerie van LNV groen licht geven voor een verdere versterking van Telen met Toekomst. De activiteiten worden uitgebreid naar de boomteeltregio Boskoop, de fruitteelt in Flevoland en de potplanten in de glastuinbouw. In overleg met de sectororganisaties worden telersgroepen gezocht/gevormd. In een volgende nieuwsbrief worden deze groepen voorgesteld. Meer informatie bij Frank Wijnands frank.wijnands@wur.nl

Up

Akkerbouw & Vollegrondsgroente

Samen aan de slag voor een betere waterkwaliteit

Waterschap Aa en Maas constateert dat de waterkwaliteitsdoelstellingen nog niet gehaald zijn. Vanuit het Praktijknetwerk Telen met Toekomst wordt nu een set van haalbare en direct toepasbare

maatregelen op een rij gezet om de emissie van mineralen en gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen. Voor het waterschap is het belangrijk dat Telen met Toekomst zich niet alleen richt op de voorlopers, maar juist ook op de brede groep daar omheen. Liever 80 % die een kleine stap neemt dan 10 % met een grote stap, geeft Erik Matla aan van Waterschap Aa en Maas aan.

De top 10 van maatregelen zal met ondersteuning van het Waterschap breed worden gecommuniceerd naar de doelgroep. Daarnaast worden de afnemende partijen en toeleveranciers op de hoogte gesteld van de plannen en maatregelen en wat nog belangrijker is: ze worden benaderd om samen deze maatregelen uit te dragen.

Het waterschap heeft de namen gekregen van de deelnemers aan het project, zodat zij extra, positieve aandacht aan deze ondernemers kunnen geven.

Verder gaat Waterschap Aa en Maas een bijdrage leveren aan de projectbijeenkomsten van de studiegroep. Deze plannen zullen gekoppeld worden aan het project 'Meer score naar de praktijk in Noord Brabant op basis van praktijknetwerk Telen met Toekomst'. Meer informatie bij Jacob Dogterom j.dogterom@dlv.nl of Brigitte Kroonen brigitte.kroonen@wur.nl

Up

Samenwerking tussen het Parapluplan Phytophthora en Praktijknetwerk

Phytophthora is een belangrijk aandachtspunt bij de gewasbescherming op akkerbouwbedrijven. De beheersing van Phytophthora is voor praktijkbedrijven een grote kostenpost en heeft daarnaast grote invloed op de milieukundige prestaties van bedrijven. De doelstelling van zowel het Parapluplan Phytophthora als het Praktijknetwerk Telen met Toekomst is het verminderen van de milieubelasting en het bevorderen van meer duurzame landbouw in de praktijk. Alle reden om de handen ineen te slaan dus.

Tussen het Parapluplan en het Praktijknetwerk zijn plannen gemaakt om onderzoeksresultaten versneld door te laten stromen en activiteiten op elkaar af te stemmen. In overleg met het Parapluplan wordt voor de bedrijven van het Praktijknetwerk een geïntegreerde strategie uitgewerkt. Deze omvat alle aspecten van de teelt (preventieve maatregelen, beslissingsondersteunende systemen, middelenkeuze op basis van landbouwkundige en milieukundige eigenschappen etc.). Praktijkbedrijven doen ervaring op met deze strategie; vervolgens wordt deze geëvalueerd en eventueel aangepast.

De resultaten van de proeven die uitgevoerd worden in het kader van het Parapluplan en de ervaringen uit het Praktijknetwerk vormen in het winterseizoen een belangrijke input voor lezingen en artikelen. Komend jaar zal het Praktijknetwerk in samenwerking met het Parapluplan een aantal activiteiten organiseren rond de proeven met diverse beheersingsstrategieën die op de verschillende locaties liggen. Meer informatie bij Arjan Dekking arjan.dekking@wur.nl

Up

Eerste bijeenkomst klankbordgroep 'Meer score naar de praktijk in Noord Brabant'

De provincie Noord Brabant heeft geld beschikbaar gesteld om in 2004 de activiteiten in Noord Brabant van het Praktijknetwerk Telen met Toekomst te versterken. Dit gebeurt onder de projectnaam 'Meer score naar de praktijk in Noord Brabant op basis van het Praktijknetwerk Telen met Toekomst'. Onlangs heeft de eerste bijeenkomst van de klankbordgroep plaatsgevonden. Deelnemers waren de Provincie, Waterschap Aa en Maas, Waterschap Brabantse Delta, ZLTO en het Praktijknetwerk.

Tijdens de bijeenkomst is gediscussieerd over de praktische toepassing van de belangrijkste geïntegreerde maatregelen voor de Brabantse situatie. Verschillende succesvolle maatregelen op het gebied van bemesting en gewasbescherming zijn reeds toegepast en besproken, maar nog niet in alle gevallen worden deze maatregelen ook al breed ingezet. De vraag is: hoe kijken ondernemers naar de maatregelen en hoe bereik je uitstraling naar een grotere groep? De conclusie is dat zaken als onbekendheid en risicobeleving bij telers, toeleveranciers en adviseurs een grote rol spelen. Adviseurs en toeleveranciers moeten daarom meer de boodschap over geïntegreerde maatregelen gaan meenemen en de ondernemer een steuntje in de rug geven. In het project wordt bekeken hoe de kennis en ervaring van Telen met Toekomst daarin efficiënt een rol kunnen spelen.

Het samen optrekken om de communicatie over geïntegreerde maatregelen te bevorderen, blijkt een proces te zijn waarbij vertrouwen, openheid en kennisuitwisseling essentieel zijn. Dit vraagt tijd. De klankbordgroep heeft aangegeven de resultaten tot nu toe positief te vinden, zodat een vervolg van dit eerste jaar tot de mogelijkheden behoort. Meer informatie bij Jacob Dogterom j.dogterom@dlv.nl of Jacques Rovers jacques.rovers@wur.nl

Up

Telers en industriegroenteverwerkers geïnformeerd over wortelvliegbestrijding

Op 23 juli is er een zomerbijeenkomst georganiseerd voor de akkerbouwgroepen Oost Brabant en Noord Limburg. Tijdens de bijeenkomst gaven deskundigen van De Groene Vlieg uitleg over de geïntegreerde bestrijding van wortelvlieg met behulp van plakvallen.

Wortelvlieg is een belangrijke plaag in de teelt van peen. Door plakvallen te plaatsen en deze geregeld te controleren, wordt een indruk gekregen van de plaagdruk. Bij een matige of hoge plaagdruk krijgt de teler per fax een advies om een bestrijding uit te voeren. Voor telers is het belangrijk om zelf inzicht te krijgen in de werkwijze van deze plaagbestrijding om de bestrijding beter te kunnen onderbouwen en de ervaringen uit te kunnen dragen naar collega-telers.

Naast telers en de regionale gewasbeschermingshandel waren ook de drie belangrijkste verwerkers van industriegroenten uit de regio Zuid-Oost Nederland uitgenodigd op de bijeenkomst: Rijko BV uit Helmond, Laarakker Groenteverwerking BV uit Well en Taco Agro uit Meterik. Deze firma's die peen contracteren, bepalen vaak op hoofdlijnen de teeltpraktijk en dus ook de bestrijdingswijze van wortelvlieg. Tussen de firma's bestaan er echter duidelijke verschillen in de aanpak. Het was voor de verschillende partijen daarom interessant om met elkaar te discussiëren over de wortelvliegbestrijding. Meer informatie bij Brigitte Kroonen brigitte.kroonen@wur.nl

Up

Boomteelt

Organische stof op peil voor duurzaam bodembeheer

Het kernbedrijf van de boomkwekersgroep uit de regio West-Brabant zoekt naar de juiste strategische aanpak voor het op peil houden van de organische stof in de bouwvoor. Het bedrijf vergelijkt hiervoor verschillende compostsoorten met vaste mest op de levering van effectieve organische stof, het stikstofleverend vermogen, de uitspoeling van stikstof en de kwaliteit van de kluiten van het gerooide product. Uit stikstofmetingen in de bouwvoor tot nu toe, blijkt dat het stikstofaanbod van de composten beter in overeenstemming is met de gewasbehoefte dan de stikstoflevering van de vaste mest. Najaarsmetingen moeten uitwijzen of er bij de composttoediening ook minder stikstofuitspoeling optreedt.

Voor een duurzaam bodembeheer is het op peil houden van het organische stofniveau een belangrijk aspect. Een bodem met voldoende organische stof houdt beter vocht vast, levert nutriënten en geeft goede kluiten. Daarom krijgt de organische stofvoorziening veel aandacht in de boomkwekerij. Toediening van mineraalarme compost kan een goed alternatief zijn voor de traditionele bemesting met stal mest of andere organische mest.

Meer informatie bij Eugene van Abeelen a.c.m.m.van.abeelen@dlv.nl

Up

Bloembollen

Waterleiding Maatschappij Drenthe zoekt samenwerking met Telen met toekomst

Waterleiding Maatschappij Drenthe (WMD) heeft Telen met toekomst gevraagd om de opgedane kennis uit het project te delen met een lelieteler uit hun waterwingebied. WMD heeft rondom haar drinkwaterputten enkele percelen die voor lelieteelt gebruikt worden. Uit metingen blijkt dat van bestrijdingsmiddelen die tientallen jaren geleden toegepast zijn, nu nog sporen in het diepe grondwater aangetroffen worden. Het is dus van het grootste belang dat in waterwingebieden alleen

middelen gebruikt worden die een lage milieubelasting hebben.

Telen met toekomst gaat de betreffende teler benaderen om kennis te maken met het project. De bloembollengroep Noord-Oost Nederland van Telen met toekomst ziet mogelijkheden om de milieubelasting door Ielieteel te verminderen. Mogelijke oplossingen kunnen zijn het toepassen van andere gewasbeschermingsmiddelen of andere spuittechnieken.

Meer informatie bij Rik Vasen h.l.m.vasen@dlv.nl

Up

Fruitteelt

Fruitteeltgroepen bezoeken biologische teler

De fruitteeltgroepen in Utrecht en Gelderland hebben in augustus, net voor de oogstperiode, een avondexcursie gehouden op het biologische fruitteeltbedrijf van Louis Ruissen. De fruittelers hadden aangegeven graag eens een biologisch bedrijf te bezoeken. Tijdens de excursie zijn veel teeltechnische ervaringen uitgewisseld. Juist op biologische bedrijven is immers veel praktijkervaring aanwezig met duurzame maatregelen en het gebruik van biologische middelen. Veel van deze maatregelen uit de biologische teelt zijn ook toepasbaar op gangbare bedrijven.

Expliciet kwam de schurftbestrijding aan bod. Voor gangbare telers is schurft een ziekte waartegen de nodige bespuitingen worden uitgevoerd met een breed scala aan chemische middelen die een biologische teler niet mag gebruiken. Ruissen gebruikt schurftresistente rassen. Verder streven biologische bedrijven naar een snelle vertering van afgevallen blad, waardoor schimmelsporen minder kans krijgen om op het blad te overwinteren. Deze maatregelen zijn ook onderdeel van de best practices gewasbescherming die binnen Telen met toekomst worden gebruikt.

Tijdens de discussies werd ook duidelijk dat biologische telers met bepaalde plagen minder problemen hebben dan gangbare telers. Het was daarom interessant om te kijken wat biologische fruittelers anders doen dan gangbare telers en van elkaars ervaringen te leren. Meer informatie bij Herman Helsen herman.helsen@wur.nl

Up

Glastuinbouw

Telen met Toekomst en Strategie organiseren samen opendagen

Op 7 oktober organiseert LTO haar jaarlijkse infomarkt in Poeldijk. Telen met toekomst zal hier samen met Strategie met een stand vertegenwoordigd zijn. Bovendien worden op deze dag twee lezingen verzorgd op één van de excursiebedrijven. Onderwerpen van deze lezingen zijn “cicaden en wantsen” en “natuurlijk voorkomende vijanden”.

Verder organiseert Telen met toekomst in oktober samen met het project Strategie drie bijeenkomsten op rozenbedrijven in de regio's Aalsmeer, het Westland en de Kring. Deze bijeenkomsten zijn vrij toegankelijk. Onderwerpen van de lezingen zijn witte vlieg, resistentiemanagement en echte meeldauw. De exacte data zijn nog niet bekend.

Zowel Telen met toekomst als het PT-project Strategie dat wordt uitgevoerd door LTO Groeiservice, hebben als doelstelling om een duurzame geïntegreerde gewasbescherming in de glastuinbouw een extra impuls te geven. Binnen beide projecten wordt dit gedaan door telers binnen gewasgroepen bij elkaar te brengen om te discussiëren over gewasbeschermingsstrategieën. Telers worden gemotiveerd een stapje verder te gaan met een duurzame gewasbeschermingsstrategie dan de gemiddelde collega.

Er zijn wel verschillen tussen beide projecten. Binnen Strategie worden vele gewasgroepen in de sierteelt opgepakt. Binnen Telen met toekomst gebeurt dit binnen enkele gewasgroepen die intensiever worden gevolgd en begeleid. Telen met toekomst beperkt zich daarbij niet alleen tot de sierteelt. De samenhang tussen beide projecten biedt goede mogelijkheden voor samenwerking, bijvoorbeeld bij uitwisseling van resultaten of het gezamenlijk uitdragen van de resultaten. Vooral

voor de sierteeltgroepen roos en chrysant wordt daarom nauw samengewerkt. Meer informatie bij René van Paassen rene.vanpaassen@wur.nl

Up